

2. Az utazásszervező és -közvetítő tevékenység engedélyezése

Utazásszervező és -közvetítő tevékenységet Magyarországon csak az a belföldi székhelyű utazási vállalkozó folytathat, aki a rendeletben előírt feltételeknek megfelel, és kérelme alapján az utazási vállalkozó székhelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara által vezetett nyilvántartásba bejegyezték.

Az utazásszervező és -közvetítő tevékenység gyakorlásának feltételeit és módját a 213/1996 (XII. 23.) Korm. rendelet szabályozza a következők. Érvényesül a vállalkozási szabadság elve, ami a normativitás követelményének megfelelő szabályozásban is kifejezésre jut. Ez azt jelenti, hogy minden belföldi székhelyű gazdálkodó szervezet megszerezheti az utazásszervező, illetve -közvetítő tevékenység gyakorlásához szükséges jogosítványt, amely a jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi követelményeknek megfelel. A Polgári Törvénykönyv (Ptk.) 685.§ c) pontja szerint gazdálkodó szervezet többek között a szövetkezet, a gazdasági társaság, a közhasznú társaság, az egyes jogi személyek vállalata és az egyéni vállalkozó is. A Ptk. úgy rendelkezik, hogy az állam, a helyi önkormányzat, a költségvetési szerv, az egyesület, a köztestület, valamint az alapítvány gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira is a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Így nincs akadálya annak, hogy egy egyesület vagy egy alapítvány foglalkozzék utazásszervező és/vagy -közvetítő tevékenységgel, amennyiben az az alaptevékenységéhez kapcsolódik és az alapító okiratában szerepel. Érvényesül a fogyasztóvédelem (utasvédelem) elve, figyelemmel arra, hogy az utazási szolgáltatások legtöbbje bizalmi jellegű és az utas több vonatkozásban kiszolgáltatottabb helyzetben van az utazási vállalkozóval szemben, mint pl. egy vásárló az eladóval szemben.

2.1 Idegenforgalmi tevékenység folytatására jogosult

Idegenforgalmi tevékenységgel a jogi és nem jogi személyiségű vállalkozások és a természetes személyek mint egyéni vállalkozók egyaránt foglalkozhatnak. A Ptk. rendelkezései szerint az egyéni vállalkozó is gazdálkodó szervezetnek minősül, így az arra vonatkozó szabályozás azonos feltételekkel az egyéni vállalkozóra is irányadó.

Alapvető követelmény azonban, hogy a turisztikai tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet belföldi székhelyű legyen, ugyanis belföldi, illetőleg nemzetközi utazásszervező, és -közvetítő tevékenységet Magyarországon csak ilyen szervezet folytathat.

A magyar gazdaságban a külföldi működő tőke bármely gazdasági tevékenység folytatására igénybe vehető, ha ezt törvény nem zárja ki vagy nem korlátozna. A külföldi vállalkozó Magyarországon azonban csak a belföldi gazdálkodó szervezetekével azonos feltételek mellett működhet. Mivel az utazásszervező és -közvetítő tevékenység gyakorlása tekintetében nincs olyan törvényi tiltás vagy korlátozás, amely a külföldi vállalkozók működését akadályozná, Magyarországon is folytathatnak ilyen tevékenységet, ha a jogszabályokban előírt követelményeknek eleget tesznek. Ez azt jelenti, hogy ha egy külföldi Magyarországon kíván közvetlenül ilyen tevékenységeket folytatni, ezt csak úgy teheti meg, hogy magyarországi (belföldi) székhellyel létrehoz egy gazdasági társaságot, vagy betársul egy ilyen tevékenységet folytató gazdasági társaságba (pl. úgy, hogy részesedést szerez abban). Mindkét esetben azonban feltétel, hogy a külföldi a hazai joga szerint céggel rendelkezze vagy őt a hazai joga szerinti vállalati, illetve más gazdasági nyilvántartásba bevezették. Az ilyen belföldi székhellyel működő gazdasági társaság – függetlenül attól, hogy esetleg teljes egészében külföldi tulajdonban van – a hazai gazdálkodó szervezetekkel esik egy tekintet alá, vagyis belföldinek minősül és ezért a belföldi jogszabályok szerint kell működnie.

A 21
akkor te
sége, m
a tevéke
kozásna
lőzhetet
lezi, ho
szervez
ként egy
nősülni,
ugyanis
szükség

2.2 Az

Az utaz
ját (pl. l
nevezés
kenység
közvetít
nálja. Ig
vel, han
belföldi
az utazá

A cég
jelölésé
elősegít
tevéken

A cég
jegyzék
abból, h
így nem
bejegye
Gazdasá
jogosult
zésű uta
utaspana
tudomás
zedeken
megjelö

Gyak
gyar, ill
zésben
elnevez
többnye
vezéssel
síteni ke
cég köte
csupán
és szüksé

1.8 Mi nem minősül utazásszervezésnek

Nem minősül utazásszervezésnek az önállóan (nem utazási csomagban) értékesített:

- közlekedési szolgáltatás,
- a menetjegy-kiszolgálás,
- a szálláshely szolgáltatás (szobafoglalás) – kivéve a külföldi szálláshely belföldi értékesítését –,
- a vendéglátó szolgáltatás,
- a gyógy- és egyéb szolgáltatás,
- a kulturális programokra és egyéb (pl. sport) rendezvényekre jegyárúsítás,
- a helyi programszervezés,
- az idegenvezetői szolgáltatás, illetve
- az előzőekkel kapcsolatos ügyek intézése, továbbá
- a más szervezet által teljesítendő, az utazással összefüggő szolgáltatás és az ezekkel kapcsolatos ügyek intézése.

A felsorolt szolgáltatások nyújtása akkor nem minősül utazásszervezésnek, ha azokat az utazási vállalkozó egyedileg nyújtja, vagyis lényegében az utazás szempontjából csupán részzolgáltatásnak minősülő egy-egy egyedi szolgáltatást nyújt. Nem arról van szó tehát, hogy ha egy utazási vállalkozó a felsoroltakból több szolgáltatást is nyújt, akkor utazásszervezővé válik, mert mindaddig, amíg az egyes szolgáltatásokat megrendelőként egyedileg értékesíti, addig a tevékenység nem utazásszervezés. Ha azonban a felsorolt szolgáltatások közül legalább két – az utazás szempontjából főszolgáltatásnak minősülő – szolgáltatást együtt értékesít, a tevékenység utazásszervezésnek fog minősülni.

1.9 Utazás

Utazás az a szolgáltatás, amelyet az utazási vállalkozó az utazási és utazást közvetítő szerződésről szóló 214/1996. (XII. 23.) Korm. rendeletben meghatározott feltételek szerint nyújt.

Az utazás jellemzően magában foglalja a személyeknek a célállomásra történő szállítását és a kapcsolódó szolgáltatások (pl. szállás, étkezés, helyi közlekedés, idegenvezetés, programszervezés) nyújtását.

Az utazási vállalkozó az utas részére utazást csak az utazási és utazást közvetítő szerződésről szóló 214/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet rendelkezéseinek megfelelően értékesíthet.

1.10 Utazási iroda (utazási ügynökség és idegenforgalmi szolgáltató iroda)

Utazási iroda (utazási ügynökség és idegenforgalmi szolgáltató iroda): olyan üzlet, amelynél az üzlethelyiség berendezése a rendeltetésszerű használat követelményeihez igazodik, és kizárólag a tevékenység gyakorlására szolgál, továbbá kizárólag a tevékenység gyakorlására szolgáló önálló telefonvonallal és telefax vagy telex készülékkel rendelkezik.

1.5 Nemzetközi utazásszervezés

Nemzetközi utazásszervezés

- a) a belföldről külföldre és
- b) a külföldről külföldre történő utazások szervezése,
- c) a külföldi utazást szervező Magyarországra történő utaztatásainak belföldi szervezése, illetőleg
- d) külföldi utazásszervező vagy egyéni utas részére Magyarországra történő utazások értékesítése, továbbá
- e) a külföldi szálláshely belföldi értékesítése.

A b) ponttal kapcsolatban szükséges felhívni a figyelmet arra, hogy a tevékenység folytatása mindig külföldi utazásszervező megbízásából történik, tehát a hazai utazási vállalkozó a külföldről külföldre történő utazást külföldi utazásszervező megbízásából végzi.

A c) pont esetében a hazai utazási vállalkozó a külföldi utazásszervező megbízásából szervezi meg a külföldi csoport hazai beutazásához szükséges feltételeket (pl. szállást foglal, megszervezi a kapcsolódó szolgáltatásokat, programot szervez).

A d) pont esetében a hazai utazási vállalkozó önállóan szervez magyarországi célállomással ún. utazási csomagot vagy csomagokat – akár csoportok vagy egyének részére – és ezeket értékesíti a külföldi utazásszervező részére.

Az e) pontban megjelölt tevékenység akkor is nemzetközi utazásszervezésnek minősül, ha a hazai utazási vállalkozó az utas részére egyéb szolgáltatást nem nyújt.

1.6 Utazási vállalkozás céljára szolgáló irodahelyiség

Utazási vállalkozás céljára szolgáló irodahelyiség az e tevékenységgel összefüggő feladatok ellátása céljára elkülönített olyan irodahelyiség, amely megfelel a külön jogszabály előírásainak,

1.7 Utazási csomag

Utazási csomag az a szolgáltatás, amely az utazással összefüggő személyszállítási, szállás és az ezzel összefüggő szolgáltatásokból (így különösen étkezés, idegenvezetés, szórakozás, kulturális program) legalább kettőt tartalmaz.

Az utazási csomag keretében az említett szolgáltatások mindig együtt kerülnek értékesítésre, ezáltal válnak a szolgáltatások ún. csomaggá. Ebben az esetben az utas nem külön-külön vásárolja meg az egyes szolgáltatásokat, hanem együtt az egészet.

Az utazási csomagot jellemzően az utazási vállalkozó (az utazásszervező) állítja össze, s az utasnak általában nincs lehetősége annak megbontására. A gyakorlati tapasztalatok is azt bizonyítják, hogy ilyen esetben az utas legfeljebb csak aközött választhat, hogy elfogadja-e az utazási vállalkozó által előre összeállított utazási csomag tartalmát vagy sem, de attól nem térhet el.

Más a helyzet, ha az utazási csomag tartalmát az utas állítja össze és az utazási vállalkozó arra vállalkozik, hogy az abban megjelölt szolgáltatások biztosítását az utas kívánságának megfelelően megszervezi. Ilyen esetben is az utas a szolgáltatások együttesét egyben mint utazási csomagot vásárolja meg és nem külön-külön fizeti meg az egyes szolgáltatásokat.

A fels
zási váll
gáltatásn
utazási v
mindaddi
kenység r
zás szemp
zásszerve

1.9 Utaz

Utazás az
zódésról
nyújt.

Az utaz
és a kapes
szervezés)

Az utazi
désről szól

1.10 Utaz

Utazási iro
nél az üzlet
kizárólag a
sára szolgál

b) Ha az utazást közvetítő külföldi utazásszervező utazásaira köt utazási szerződést, ezt csak a külföldi utazásszervező bizományosaként teheti. A tartalmát tekintve lényegileg azonos tevékenységet folytató utazásközvetítők megbizotti és bizományosi megkülönböztetése azért vált szükségessé, mert az utazásközvetítőnek – az utazásszervező közvetlen felelősségére tekintettel – nem kell vagyoni biztosítékkal rendelkeznie. Emiatt a külföldi utazásszervező által szervezett utazást megvásárló hazai utas hátrányosabb helyzetbe kerülhetne a belföldi utazásszervező által szervezett utazást megvásárló utassal szemben. A külföldi utazásszervezőre ugyanis a hazai szabályozás (így a vagyoni biztosíték szolgáltatására vonatkozó kötelezettség) nem terjed ki, ezért vele szemben szerződésszegés esetén az igényérvényesítés lényegesen nehezebb. E hátrány csak azzal küszöbölhető ki, ha az utazásközvetítő a külföldi utazásszervező által szervezett utazásra utazási szerződést csak a külföldi utazásszervező bizományosaként köthet. Ez pedig azt jelenti, hogy az utazási szerződést a saját nevében kell kötnie, így rendelkeznie kell vagyoni biztosítékkal és az utas a szerződésszegésből eredő igényeit közvetlenül az utazásközvetítővel mint bizományossal szemben érvényesítheti. **A bizományi jogviszony lényege** – eladási bizomány esetén –, **hogy a bizományos** (vagyis a belföldi utazási vállalkozó) **harmadik személy** (vagyis a külföldi utazásszervező) **javára a saját nevében köti meg az utassal az utazási szerződést, s így az abban vállalt kötelezettségek teljesítéséért az utassal szemben közvetlenül válik kötelezetté és annak teljesítéséért közvetlenül válik felelőssé.**

A szabályozás lényegi különbsége a korábbi gyakorlathoz képest az, hogy **a bizományosként eljáró utazást közvetítőnek akkor is helyt kell állnia a magyar utassal szemben, ha egyébként annak igényét nem tudja a külföldi utazásszervezőre áthárítani.** Nem elegendő tehát mindent megtennie az utas igényeinek érvényesítése érdekében, hanem magának kell helytállnia. Ebből a szempontból nincs jelentősége annak, hogy a bizományosként eljáró hazai utazásközvetítőnek nincs ráhatása a külföldi utazásszervező által szervezett utazások feltételeinek kialakítására (nem vesz részt az út szervezésében, nem ismeri a külföldi utazásszervező alvállalkozóit stb.), mert a hazai utazásközvetítő szabadon dönthet, hogy mely külföldi utazásszervezővel és milyen feltételekkel lép üzleti kapcsolatba. Ha tehát, az új jogszabályi feltételek mellett a tevékenység folytatása (a külföldi utazásszervező utazásainak belföldi értékesítése) számára előnytelen, mert nem kívánja a külföldi utazásszervező helyett a hazai utassal szemben a felelősséget vállalni, úgy azt nem köteles folytatni.

A belföldi utazást közvetítőnek nincs választási lehetősége, hogy a külföldi utazásszervező megbízottjaként vagy bizományosaként jár-e el, mert a jogszabály egyértelműen úgy rendelkezik, hogy **a külföldi utazásszervező által szervezett utazást belföldön az utazást közvetítő csak bizományosként értékesítheti.**

Ez a rendelkezés a hatékony utasvédelmet kívánja elősegíteni. Az utas számára ugyanis nem mindegy, hogy egy esetleges pert kivel szemben kell indítania: a külföldi utazásszervező ellen külföldi bíróság előtt vagy annak belföldi bizományosával szemben a hazai bíróság előtt. E két per esetleges költségkihatásai nagyságrendben jelentősen eltérhetnek egymástól. Nem elhanyagolható ilyen esetben az sem, hogy a kereseti igény elbírálása a külföldi vagy a hazai anyagi jogi szabályok alapján történik-e. A bel-, illetve külföldi fogyasztó-, illetve utasvédelmi szabályok lényegesen eltérnek és nem mindig a hazai utas számára előnyösen.

1.4 Belföldi utazásszervezés

Belföldi utazásszervezés az utazásszervező által szervezett belföldi úticélú utazások szervezése és értékesítése.

Ilyen esetben tehát a belföldi utazások üzletszerű szervezése, értékesítése, illetőleg közvetítése Magyarország területére irányul.

1.3 Utazásközvetítés

Utazásközvetítő az, aki az utazási szerződést a beföldi utazásszervező megbízottjaként, illetve a beföldi utazásszervező bizományosaként köti meg,

Ez a fogalom okozza a gyakorlatban a legtöbb problémát, ugyanis nagyon sok olyan szervezet van, amely saját magát utazásközvetítőnek tartja, de valójában nem az. Ezért a jogszabály egyértelművé teszi, hogy **utazásközvetítőnek csak azt a szervezetet lehet tekinteni, amely az utazási szerződést az utazásszervező képviselében, annak nevében köti meg. Ha egy utazási vállalkozás az utazási szerződést a saját nevében köti, függetlenül attól, hogy ő magát mit is tartja vagy nevezi, utazásszervezőnek minősül.** A különbségtételnek abból a szempontból lesz jelentősége, hogy az utazásközvetítőt semmiféle vagyoni biztositék nem terheli és a felelőssége is másként alakul, mint az utazásszervezőé. Ezzel szemben az utazásszervezőt terheli a vagyoni biztositék szolgáltatásának kötelezettsége és a felelőssége is szigorúbb, mint a közvetítőé. A választóvonal tehát ott húzódik, hogy az utazási szerződést kinek a nevében kötik. Ha az utazási vállalkozó az utassal a saját nevében köt szerződést, akkor mindig utazásszervezőnek minősül, függetlenül attól, hogy az egész utazási csomagot megvette, s azt értékesíti.

Az utazásközvetítő szerződés egyrészt az utazásszervező és a -közvetítő közötti kapcsolatot szabályozza, másrészt az utas megbízásából hoz létre kapcsolatot az utas és az utazásszervező, illetve az egyéb idegenforgalmi szolgáltatást nyújtó szervezetek között.

Tartalmi szempontból nincs különbség, hogy az utazást közvetítő szerződés bel- vagy külföldi utazásszervező és az utazásközvetítő között hoz-e létre kapcsolatot. Jogi szempontból azonban jelentős eltérés lesz a kettő között.

a) Ha az utazásközvetítő beföldi utazásszervező megbízásából jár el, akkor az utazásszervező és az utazásközvetítő közötti kapcsolatot jogi tartalmára nézve a Ptk.-nak a megbízásra vonatkozó szabályai lesznek az irányadók és az ilyen közvetítőnek vagyoni biztositékkal nem kell rendelkeznie.

A Ptk. megbízásra vonatkozó rendelkezéseinek lényege az, hogy ha az utazásközvetítő a megbízója által meghirdetett utat („utazási csomagot”) értékesíti, a kötelelem az utas és az utazásszervező (vagyis az utazásközvetítő megbízója) között jön létre. A kötelelem keretében létrejött jogok és az utast egyaránt. Ilyen esetekben az utazásközvetítő felelőssége másodlagos és csak az utazásszervezővel szemben és csak azért áll fenn, hogy az utazási szerződést az utazásszervező megbízásának megfelelő tartalommal köti-e meg. Ettől függetlenül azonban az utazásközvetítő közvetlenül felel az utassal szemben olyan esetekben, ha a befizetett részvételi díj vagy előleg összegét nem, vagy nem kellő időben és mértékben utalja át az utazásszervezőnek és emiatt az utast kár éri.

Az az utazási vállalkozó, aki az utazási szerződést a saját nevében köti meg – függetlenül attól, hogy más által szervezett utazásra kötött szerződést – nem utazásközvetítőnek, hanem – ebben a vonatkozásban – utazásszervezőnek minősül, így a vagyoni biztositékra vonatkozó rendelkezések reá is irányadók. Ilyen helyzet rendszerint akkor áll elő, ha az utazási vállalkozó más utazásszervező által összeállított nagyobb számú utazási csomagot vesz meg és azokat sajátjánaként értékesíti. Ilyen esetben a vele szerződő utassal szemben közvetlen felelőssége keletkezik és ezért az ilyen utazási vállalkozásokra is vonatkoznuk kell a vagyoni biztositék szolgáltatására vonatkozó rendelkezéseknek, hiszen az utasokkal szemben közvetlen fizetési kötelezettségük keletkezhet.

II. AZ UTAZÁSSZERVEZŐ ÉS -KÖZVETÍTŐ TEVÉKENYSÉG

1. Fogalmak

A turisztikai (idegenforgalmi) szolgáltatások között jelentős szerepet tölt be az utazásszervező és -közvetítő tevékenység.

1.1 Idegenforgalmi tevékenység

Idegenforgalmi tevékenység az idegenforgalmi értékek feltárása, népszerűsítése, hasznosítása; a turizmust, az üdülést szolgáló bel- és külföldi utazások szervezése és közvetítése; szállás; szállodai, gyógyszállodai és az ezekkel összefüggő egyéb idegenforgalmi, gyógyidegenforgalmi szolgáltatások végzése.

Magánszemélyek – jogszabály által meghatározott keretek között – a lakásukat, az üdülőjüket, az ahhoz tartozó helyiségeket és területeket idegenforgalmi célra hasznosíthatják.

1.2 Utazásszervezés

A jogszabály egyértelműen meghatározta az utazásszervezés fogalmát és a hozzá kapcsolódó egyéb tevékenységek körét. Jelenleg számos utazási vállalkozás nem azt a tevékenységet folytatja, amelyet elnevezésében használ és amelyre jogosítványa van. Ennek pedig a korábbi szabályozás hiányossága az oka, mert nem teljes körűen tartalmazta ezeknek a tevékenységeknek a fogalmi meghatározását és elhatárolását. Így pl. használta az utazásszervező és -közvetítő tevékenység elnevezést, de a kettő közötti különbséget nem tette egyértelművé.

Utazásszervező az, aki

- a) saját szervezésű vagy egyedi megrendelés szerint összeállított utazást belföldre, illetőleg belföldről külföldre utazási szerződés alapján közvetlenül vagy közvetítő útján értékesít,
- b) külföldi utazásszervező Magyarországra történő utaztatásait belföldön szervezi,
- c) külföldi utazásszervező vagy egyéni utas részére Magyarországra történő utazásokat értékesít, külföldről külföldre történő utazást szervez,
- d) külföldi szálláshelyet belföldön értékesít, és
- e) a rendezvényszervező, ha az általa üzletszerűen végzett tevékenység keretében utazási csomagnak minősülő szolgáltatást is értékesít,

Az utazásszervezés magában foglalja azt a tevékenységet is, amelynek során az utazási vállalkozó az utas igényének megfelelően végzi a szervező tevékenységét.

3/1992. (I.13.) IKM rendelet az utazásszervezői szakmai minősítő vizsgáról

A belkereskedelemtörvényről szóló – az 1986. évi 18. törvényerejű rendelettel és az 1989. évi VI. törvénnyel módosított – 1978. évi I. törvény 24.§-ának (3)-ban foglalt felhatalmazás alapján és figyelemmel a szakképesítésről szóló 5/1990. (IV. 5.) KEM rendeletre, az érdekelt miniszterekkel és országos szervek vezetőivel, valamint az érdekképviselői szervekkel egyetértésben a következőket rendelem:

1. § A rendelet hatálya a belföldi és/vagy nemzetközi utazásszervezői és/vagy közvetítői tevékenységet a 2/1992. (I. 13.) IKM rendelet szerint folytató jogi személyekre, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságokra és egyéni vállalkozókra terjed ki.

3. § Utazásszervezői szakmai minősítő vizsgát az a magyar vagy Magyarországon munkavállalásra jogosult külföldi állampolgár tehet, aki az 5/1990. (IV.5.) KEM rendelet szerinti szakképesítéssel rendelkezik és a jelen rendeletben meghatározott feltételeknek megfelel.

4. § (1) Belföldi utazásszervező szakmai minősítő vizsgára jelentkezés feltételei:

- a) 2 év gyakorlati idő
- b) egy idegen nyelvből alapfokú nyelvvizsga.

(2) Nemzetközi utazásszervező szakmai minősítő vizsgára jelentkezés feltételei:

- a) 3 év gyakorlati idő
- b) egy idegen nyelvből legalább középfokú nyelvvizsga.

(3) Az (1) és (2)-ben előírt gyakorlati idő alatt utazásszervezői és/vagy közvetítői munkakörben eltöltött időt kell érteni.

5. § A nemzetközi utazásszervező szakmai minősítő vizsga belföldi utazásszervező és/vagy közvetítő tevékenység folytatására is jogosít.

6. § (1) Az utazásszervezői szakmai minősítő vizsga szervezésével, lebonyolításával és a vizsgabizonyítványok nyilvántartásával az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium felsőfokú oktatási intézményt bíz meg.

(2) Az (1) alapján megbízott felsőfokú oktatási intézménynek a vizsgaidőpontokat legalább 3 hónappal a vizsga előtt meg kell hirdetni hivatalos közlönyben, szaksajtóban és legalább egy országos napilapban.

(3) A vizsgára jelentkezőnek be kell mutatnia a vizsga típusának megfelelő szakmai végzettséget, nyelvvizsgát igazoló diplomát, oklevelet vagy bizonyítványt, és a szükséges gyakorlati idő bizonyítékaként szolgáló iratokat.

7. § (1) A jelen rendelet 2.§-ban meghatározott személynek nem kell az utazásszervezői szakmai minősítő vizsgát letennie, ha legalább 10 éves szakmai gyakorlattal, valamint a 4.§ szerinti nyelvvizsgával rendelkezik.

(2) Az utazásszervező, illetve közvetítő köteles az (1)-ben meghatározott mentesítésekkel rendelkezőkről okirattal alátámasztott nyilvántartást vezetni.

8. § (2) A jelen rendeletben nem szabályozott, a szakmai minősítő vizsgával kapcsolatos kérdésekben az iskolarendszeren kívüli, a szakmai oktatásról, képzésről és minősítésről szóló külön jogszabályok előírásait kell alkalmazni.

büntetlen előéletét már nem tudja három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolni.

6. § Az idegenvezető lakóhelye szerint illetékes területi kereskedelmi és iparkamara törli az idegenvezetők nyilvántartásából azt az idegenvezetőt

- a) akinek az idegenvezetői igazolványát visszavonta,
- b) aki azt kéri.

7. § (1) Akit az idegenvezetői igazolványa visszavonása miatt az idegenvezető lakóhelye szerint illetékes területi kereskedelmi és iparkamara törölt az idegenvezetők nyilvántartásából, az az e foglalkozástól való eltiltás időtartamának eltelte után is csak idegenvezetői kiegészítő vizsga letétele esetén és három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítvány birtokában kaphat újabb idegenvezetői igazolványt.

(2) Az elveszett idegenvezetői igazolvány, illetve azonosító kártya helyett az idegenvezető lakóhelye szerint illetékes területi kereskedelmi és iparkamara másodlatot állít ki, ha az idegenvezető a rendeletben előírt feltételeknek megfelel.

8. § Az idegenvezető hozzájárulásával a kereskedelmi és iparkamara rendszeresen az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium rendelkezésére bocsátja a hivatalos lapban (Turisztikai Értesítő) történő közzététel céljából az idegenvezető nevére, az idegenvezetői igazolvány számára és az általa beszélt nyelvekre vonatkozó adatokat.

9. § Idegenvezetőként csak az e rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő személy foglalkoztatható. Az idegenvezető e tevékenységéért a megbízója is felelősséggel tartozik.

10. § (1) Ez a rendelet 1996. március 1. napján lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésekor idegenvezetői szakvizsgával rendelkezők részére – kérelmükre – az idegenvezetői igazolványt ki kell állítani, ha a rendeletben előírt feltételeknek megfelelnek.

3/19
vizsg

A bel
vényne
gyelen
és orsz
zőket r

1. §
kenység
nélküli

3. §
lalásra
pesítés

4. § (

(2) N

(3) A
ben eltö

5. §
közvetít

6. § (

(2) Az
hónappal
szágos na

(3) A
séget, ny
bizonyíté

7. § (1
mai min
nyelvvisz

(2) Az
delkezőkr

8. § (2)
désckben
külön jog

41/1995. (VIII. 31.) IKM rendelet az idegenvezetésről

A belkereskedelemtörvényről szóló – többször módosított – 1978. évi I. törvény 40. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. § (1) Az idegenvezetés megbízás alapján – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – nyújtott szolgáltatás, amelynek során az ország, az egyes tájegységek vagy települések turisztikai szempontból jelentős (természeti, történelmi, műemléki, kulturális és egyéb érdeklődésre számot tartó) értékeit élő szóval ismertetik a turistákkal.

(2) Nem minősül idegenvezetésnek a szakvezetés a múzeumban, könyvtárban, műemléképületben, kiállításon, természetvédelmi területen stb., ha azt az intézmény dolgozója, illetőleg Magyarországon bejegyzett tudományos és ismeretterjesztő célú társadalmi szervezet munkatársa végzi.

2. § (1) Idegenvezetői tevékenységet csak az a természetes személy végezheti, aki Magyarországon kiállított idegenvezetői igazolvánnyal rendelkezik, és akit az idegenvezetők nyilvántartásába bejegyezték.

(2) Idegenvezetői igazolványt az kaphat, aki a külön jogszabályban előírt idegenvezetői szakmai vizsgát letette és büntetlen előéletét három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolta.

3. § (1) Az idegenvezetői igazolványt az idegenvezető lakóhelye szerint illetékes területi kereskedelmi és iparkamara adja ki. Az igazolvánnyal ellátott személyekről az idegenvezető lakóhelye szerint illetékes területi kereskedelmi és iparkamara nyilvántartást vezet.

(2) Az idegenvezetői igazolvány az idegenvezető fényképét és a következő adatokat tartalmazza:

a) az igazolványt kiállító hatóság megjelölése és pecsétje,

b) az igazolvány sorszáma, kiállításának kelte,

c) az idegenvezető neve, saját kezű aláírása,

d) az idegenvezető milyen nyelven (nyelveken) jogosult a tevékenység folytatására, valamint az idegennyelv tudás szintje.

(3) Az idegenvezetői igazolvány csak az(ok)on az idegen nyelv(ek)en jogosít idegenvezetésre, amely(ek)en az idegenvezető a szakmai gyakorlati vizsgát letette, és a szükséges nyelvismeretet állami nyelvvizsga bizonyítvánnyal vagy ezzel egyenértékű nyelvismeretet igazoló okirattal igazolja.

(4) Az idegenvezetői igazolvány Magyarország egész területén és visszavonásig érvényes.

(5) Ha az intézmény bemutatása sajátos – tudományos, kulturális, egyházi stb. – ismereteket igényel, az intézmény vezetője az intézményben történő idegenvezetést saját engedélyéhez kötheti.

(6) Az idegenvezető a tevékenységének gyakorlása során köteles viselni az idegenvezetői igazolvány adataival megegyező, sorszámmal ellátott, fényképes azonosító kártyát. Az azonosító kártya csak az idegenvezetői igazolvánnyal együtt jogosít idegenvezetésre. Az azonosító kártyát az idegenvezetői igazolvánnyal egyidejűleg az idegenvezető lakóhelye szerint illetékes területi kereskedelmi és iparkamara adja ki.

4. § E jogszabály rendelkezéseinek megtartását a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség és felügyelőségei ellenőrzik.

5. § Az idegenvezetői igazolványt az idegenvezető lakóhelye szerint illetékes területi kereskedelmi és iparkamara visszavonja, ha az idegenvezetőt a bíróság e foglalkozásától eltiltotta vagy a

szolgáltató a panaszt nem orvosolta – az utas azt az utazási irodát köteles tájékoztatni, amelyet az utazási vállalkozó az általa kiadott részvételi jegyen megjelölt.

(6) Az utazási vállalkozó felel az utazási szerződés nem, vagy hibás teljesítéséből eredő károkért, kivéve, ha a nem, vagy hibás teljesítés sem az ő, sem az általa igénybe vett közreműködő magatartására nem vezethető vissza, különösen ha

- a) a szerződés teljesítésében mutatkozó hiányosságok az utas magatartására vezethetők vissza, vagy
- b) a hibák olyan harmadik személy magatartására vezethetők vissza, aki az utazási szerződésben vállalt szolgáltatások teljesítésével nincs kapcsolatban, s a hibát az utazási vállalkozó kellő gondossággal sem láthatta előre, illetve azt nem volt képes elhárítani, vagy
- c) vis maior esete következett be. Ilyennek minősül az olyan szokatlan, előre nem látható körülmény, amely az utazási vállalkozó akaratán kívül áll, s amelynek következményeit az utazási vállalkozó a legkövetkezőbb gondosság mellett sem lett volna képes elhárítani.

(7) A (6) bekezdés b) és c) pontja esetében az utazási vállalkozó köteles segítséget nyújtani az utasnak, amennyiben nehézségei támadnak.

13. § Ha e rendelet eltérően nem rendelkezik, a szerződésszegésre a Ptk. vonatkozó rendelkezései az irányadók.

14. § (1) Az utazási vállalkozó a szolgáltatás teljesítéséhez igénybe vett közreműködőjének magatartásáért úgy felel, mintha maga járt volna el, kivéve, ha a szolgáltatás közreműködőjének felelősségét jogszabályban kihirdetett nemzetközi egyezmény korlátozza.

(2) Ha az utazásközvetítő az utazási szerződést külföldi utazásszervező bizományosaként kötötte, az utazási szerződés megszegésével okozott kárért úgy felel mint az utazásszervező.

(3) Ha a 6. § (7) bekezdésében meghatározott szerződés utazási szerződés, az utazási vállalkozó úgy felel, mint az utazásszervező. Ha a 6. § (7) bekezdésében meghatározott szerződés nem minősül utazási szerződésnek, az utazási vállalkozó a szolgáltatást teljesítő magatartásáért akkor felel, ha annak megválasztásában és az utas rendelkezésének megfelelő utasítás adásában mulasztás terheli.

(4) Ha az utas az utazási szerződést utazásközvetítő útján kötötte, az utazással kapcsolatos szavatossági, kártérítési igényét az utazásközvetítőnek is bejelentheti.

15. § Az utazási vállalkozó az utazási szerződés megkötésekor köteles e rendeletre az utas figyelmét megfelelő módon felhívni.

Utazást közvetítő szerződés

16. § (1) Az utazást közvetítő szerződés alapján az utazásközvetítő létrehozza az utazásszervező és az utas közötti utazási szerződést az utas által igényelt utazási szolgáltatásokra figyelemmel. Az utazásközvetítő e körben a megbízottra vonatkozó szabályok szerint jár el. Az utazásközvetítő ebben az esetben a közvetítésért járó díjat igényelheti az utazásszervezőtől. Az utas által befizetett részvételi díjak az utazásszervezőt illetik meg, azzal az utazásközvetítő nem rendelkezhet.

(2) Az utazást közvetítő szerződésnek írásban tartalmaznia kell az utas által igényelt utazási szolgáltatásokat.

(4) Ha az utazási vállalkozó nem az utas érdekkörében felmerült okból áll el az utazási szerződéstől, a (2)-(3) bekezdésben foglaltakon túlmenően köteles az utasnak az elállás következtében felmerült kárát (ideértve a nem vagyoni kárt is) megtéríteni, kivéve, ha

a) az emberi életet és egészséget, illetve a vagyónbiztonságot veszélyeztető külső körülmény merül fel, amely a szerződés megkötésekor nem volt előre látható és az adott helyzetben elvárható gondossággal nem volt elhárítható, vagy

b) a jelentkezők létszáma a meghirdetett legalacsonyabb résztvevőszámot nem éri el.

11. § (1) Az utas az utazás megkezdése előtt az utazási szerződéstől írásban tett nyilatkozattal bármikor elállhat.

(2) Ha az utas nem a saját érdekkörében felmerült okból áll el, különösen, ha a díj emelkedésének mértéke a 10%-ot meghaladja, vagy az utazási vállalkozó az utazási szerződésben foglaltakat lényegesen módosítani kívánja, illetőleg a program lényegesen megváltozott, az utast a 10. § (2) bekezdésében, illetve a 10. § (4) bekezdésében meghatározott jogok illetik meg. Nem minősül az utas saját érdekkörében felmerült okból történő elállásnak, ha azért áll el, mert az úti cél vagy az ahhoz vezető útvonal olyan területet érint, ahová az utazást a Külügyminisztérium nem ajánlja.

(3) Ha az utas nem a (2) bekezdésben meghatározott okból áll el, az utazási vállalkozó kárának ellentételezésére kártalanítást igényelhet, amelynek mértéke a szerződésben meghatározott utazási szolgáltatás ellenértékeként megállapított díj összegét nem haladhatja meg. Az utazási vállalkozó a kártalanítási igényét a meghirdetett részvételi díj százalékában kifejezett átalány formájában is megállapíthatja. Az utazási vállalkozó nem igényelhet kártalanítást, ha az utas az elállási jogát legkésőbb az utazás megkezdése előtt 35 nappal vagy az utazási szerződésben az elállásra meghatározott időtartam alatt gyakorolja. Az utazási szerződésben 35 napnál korábbi határidő csak akkor határozható meg, ha a külföldi közreműködő az elállásra 30 napnál korábbi határidőt kötött ki.

12. § (1) A szerződésben vállalt szolgáltatások teljesítéséért az utazásszervező felel. Külföldi utazásszervező utazásainak belföldi értékesítése esetén a teljesítésért az utassal szemben az utazásközvetítő úgy felel, mintha maga szervezte volna az utazást. Ha az utazásszervező az utazást nem a szerződésnek megfelelően teljesíti, köteles a díjat arányosan leszállítani.

(2) Az utazásszervező nem köteles a díjat leszállítani, ha az utas valamely szolgáltatást saját elhatározásából vagy az érdekkörében felmerült okból nem vett igénybe.

(3) Ha az utazás megkezdését követően az utazásszervező a szerződésben meghatározott szolgáltatások jelentős részét teljesíteni nem tudja, köteles azokat más megfelelő, hasonló értékű szolgáltatásokkal pótolni. Ha az ilyen szolgáltatások értéke a nem teljesített szolgáltatások értékét meghaladja, a költségkülönböt az utasra nem hárítható át. Ha az utazásszervező ilyen helyettesítő szolgáltatást nyújtani nem tud, vagy az utas azt indokoltan nem fogadja el, az utazási vállalkozó köteles az utast az utazás kiinduló helyére szállítani, ennek költségeit viselni, és az igénybe vett szolgáltatások értékével csökkentett díjat visszafizetni.

(4) Az utazási szerződés lehetetlenülésére és teljesítésének megtagadására a Ptk. megfelelő rendelkezéseit kell alkalmazni.

(5) Az utas a hiba felfedezése után haladéktalanul köteles a kifogását az utaskísérővel és a helyszíni szolgálattal közölni. A közlés késedelméből eredő kárért felelős. Az utaskísérő köteles közreműködni a kifogásnak a helyszíni szolgáltatónak történő bejelentése során. Az utaskísérő az utas bejelentését köteles jegyzőkönyvbe foglalni és ennek egyik példányát az utasnak átadni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell, hogy az utas a panaszát a helyszíni szolgáltatónak is bejelentette. Az utaskísérő köteles az utazási vállalkozót haladéktalanul tájékoztatni, továbbá a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megtenni. Utaskísérő hiányában – amennyiben a helyi

szelő, idegenvezetésre jogosult személy kísérje. E rendelet alkalmazásában társasutazáson résztvevő csoportnak azt kell tekinteni, amelynél a csoport létszáma eléri a 3. § (1) bekezdésének i) pontja szerint az utazási vállalkozó által meghatározott minimális létszámot.

Amennyiben az utazási vállalkozó nem határozta meg a csoport minimális létszámát, akkor csoportnak azt kell tekinteni, amelynél az azonos időpontban, azonos útvonalon, azonos szolgáltatásokat igénybe vevők létszáma a 15 főt eléri.

(3) Az utazási vállalkozó az utast legkésőbb az utazási szerződés megkötésével egyidejűleg köteles tájékoztatni arról, hogy biztosít-e a (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelő idegenvezetésre jogosult személyt abban az esetben is, ha az utasok létszáma nem éri el a (2) bekezdésben meghatározott létszámot.

(4) Ha az utazást különjáratú autóbusz igénybevételével bonyolítják le, az utazásszervező köteles gondoskodni arról, hogy a külön jogszabályban előírt iratok (pl. utasjegyzék) az autóbusz vezetőjének rendelkezésére álljanak.

8. § (1) Az utazási szerződésben meghatározott díjak nem emelhetők, kivéve, ha a díjemelések lehetőségéről a szerződés rendelkezik. A díj emelésére kizárólag a közlekedési költségek nemzetközi egyezményen alapuló díjszabási vagy hatósági árának változása miatt, továbbá egyes szolgáltatásokkal kapcsolatos adó, illeték, valamint a szolgáltatóval kötött szerződésben szereplő deviza forintárfolyamának időközi változása miatt kerülhet sor. A díjemelések mértékének arányosnak kell lennie a költségek emelkedésének mértékével. A díjemelések indokát az utassal írásban közölni kell.

(2) Az utazási szerződésben meghatározott díjak összege az indulást megelőző 20 napon belül az (1) bekezdésben meghatározott okból sem emelhető.

(3) Az utazási szerződés megkötésekor előleg címén a díj legfeljebb 40 százaléka befizetése követelhető. Ettől a rendelkezéstől el lehet térni, ha a külföldi közreműködővel kötött szerződés ennél szigorúbb kötelezettséget ró az utazási vállalkozóra.

(4) A díj teljes összegének megfizetését az utazási vállalkozó legkorábban az utazás megkezdése előtt 30 nappal igényelheti, kivéve, ha a külföldi közreműködővel kötött szerződés miatt korábbi idő indokolt.

9. § (1) Az utas jogosult az utazási szerződésben lekötött utazásban való részvétel jogát harmadik személy részére engedményezni. Az utas köteles erről az utazási vállalkozót haladéktalanul tájékoztatni. Az engedményezést megelőzően keletkezett szerződéses kötelezettségekért és az engedményezésből eredő igazolt többletköltségekért az engedményező és az engedményes egyetemlegesen felel.

(2) Az utas olyan személyre engedményezheti az utazásban való részvétel jogát, aki megfelel az utazási szerződésben meghatározott utazási feltételeknek.

10. § (1) Az utazási vállalkozó legkésőbb az utazás megkezdése előtt 15 nappal írásban tett nyilatkozattal elállhat az utazási szerződéstől.

(2) Ha az utazási vállalkozó nem az utas érdekkörében felmerült okból áll el az utazási szerződéstől,

a) az utas az eredetivel azonos vagy magasabb értékű helyettesítő szolgáltatásra tarthat igényt, ha ennek nyújtására az utazási vállalkozónak lehetősége van,

b) ha az utazási vállalkozó az a) pont szerinti helyettesítő szolgáltatás nyújtására nem képes, vagy az utas a neki felkínált helyettesítő szolgáltatást nem fogadja el, az utas követelheti a teljes befizetett díj azonnali visszafizetését és a díj után évi 20% mértékű kamat megfizetését.

(3) Ha a (2) bekezdés a) pontja szerinti helyettesítő szolgáltatás az eredetivel alacsonyabb értékű, az utazási vállalkozó köteles a díjkülönbözetet az utasnak megtéríteni.

6. § (1) Az utazási szerződésnek – az utazás tartalmától függően – a 3. § (1) bekezdésében felsoroltakon túlmenően tartalmaznia kell a következőket is:

- a) az utas nevét és lakcímét,
- b) az utazás kezdetének és befejezésének helyét és időpontját,
- c) az utas által megrendelt szolgáltatásokat,
- d) a részvételi díjban nem szereplő külön felszámításra kerülő díjakat (pl. üdülőhelyi díj, adó, horgonyzási díj),
- e) azt a határidőt, ameddig az utas költségtérítési kötelezettség nélkül elállhat a szerződéstől,
- f) a 12. § (5) bekezdésében előírt kötelezettséget,
- g) annak a biztosítónak vagy pénzintézetnek a megnevezését, amellyel az utazási vállalkozó a külön jogszabályban előírt vagyoni biztosítékra vonatkozóan szerződést kötött,
- h) az utazási vállalkozónak azt a kötelezettségét, hogy segítséget nyújt az utasnak, ha annak nehézségei támadnak amiatt, hogy
 - ha) az utazási szerződés hibás teljesítése olyan harmadik személy magatartására vezethető vissza, aki az utazási szerződésben vállalt szolgáltatások teljesítésével nincs kapcsolatban, és a hibát az utazási vállalkozó kellő gondossággal sem láthatta előre, illetve azt nem volt képes elhárítani, vagy
 - hb) vis maior esete [12. § (6) bekezdés c) pont] következett be.

(2) Ha az utazási szerződést az utazás megkezdése előtt 35 napon belül vagy a 11. § (3) bekezdésére figyelemmel a szerződésben az elállásra előírt ennél hosszabb határidőn belül kötik, az utazási szerződésnek tartalmaznia kell azt is, hogy az utast elállása esetén a 11. § (3) bekezdésében meghatározott költségek terhelik.

(3) Az utazási szerződésnek tartalmaznia kell azt is, hogy a díj magában foglalja-e a baleset-, betegség- és poggyász-, illetve az elállás kockázatára vonatkozó biztosítás díját. Amennyiben a baleset-, betegség- és poggyászbiztosítást az utas az utazási vállalkozó közreműködésével köti meg, valamint ha az utazási vállalkozó az utasai javára szóló – a külön jogszabályban előírt – biztosítást kötött, az utazási vállalkozó köteles a biztosítási kötvényt, illetőleg a biztosítás igénybevételére jogosító bizonylatot a kifizetett szolgáltatások igénybevételére jogosító iratok átadásával egyidejűleg az utasnak átadni.

(4) Ha az utazási szerződés a külön felszámítható díjakról [(1) bekezdés d) pont] nem rendelkezik, akkor azok a díj részét képezik, és külön nem számíthatók fel.

(5) Ha az utazási vállalkozó az utazásról a 3. § (1) bekezdésében foglaltakat tartalmazó tájékoztatót tett közzé, az utazási szerződésben elegendő a tájékoztatóra utalni.

(6) Ha az utazás a 24 órát nem haladja meg és szálláshely-szolgáltatást nem tartalmaz, a szerződésben elegendő a feleken túlmenően megjelölni az utazás napját, a célállomást, a személyek szállításának eszközét, a programot, az egyéb szolgáltatást és a részvételi díjat.

(7) Az utas egyedi megrendelése alapján kötött szerződésnek az (1) bekezdés a) pontjában és a 3. § (1) bekezdésének a) pontjában foglaltak mellett tartalmaznia kell az utas által igényelt szolgáltatás megjelölését, igénybevételének idejét, a szolgáltatást nyújtó megjelölését, a szolgáltatásnak a szervezési díjat is magában foglaló díját.

7. § (1) Az utazási vállalkozó köteles meggyőződni arról, hogy a tevékenysége során igénybe vett belföldi szálláshelyek és egyéb szolgáltatások nyújtói rendelkeznek-e adószámmal, illetve a fizetővendéglátó tevékenységet folytató szálláshelyet a szálláshely szerint illetékes jegyző a külön jogszabályban foglaltak szerint nyilvántartásba vette-e.

(2) Az utazási vállalkozó köteles gondoskodni arról, hogy a társasutazáson résztvevő csoportokat külföldön a célország nyelvét vagy a célországban általánosan használt világnyelvet be-

- e) a személyek szállításának eszközét és annak jellemzőit, az utasosztályokat, valamint az utasok által elfoglalható helyet (pl. kabin- vagy hálóhely hajón, hálófülke vonaton),
- f) az étkezésekre vonatkozó tájékoztatást,
- g) azokat a programokat, amelyeket az utazási vállalkozó a díj ellenében nyújt,
- h) az általa szervezett vagy közvetített fakultatív programokon való részvétel feltételeit,
- i) azt a legalacsonyabb létszámot, amely feltétele az utazás elindításának, és a határidőt, ameddig az utazási vállalkozó az utazásnak ez okból történő elmaradásáról az utast értesíteni köteles,
- j) az igénybe vehető biztosításokat,
- k) a vízumkötelezettségre és az egészségügyi előírásokra vonatkozó tájékoztatást, valamint
- l) a célországban jellemző éghajlatra, életmódra, étkezési és közlekedési szokásokra, továbbá a célországnak utazási szempontból jelentős, de a hazaitól eltérő szabályaira és szokásaira vonatkozó ismertetést,
- m) a tájékoztatást arról, hogy ha az utazási vállalkozó nem tesz eleget az utasok hazaszállítására vagy az előleg, illetve részvételi díj visszafizetésére vonatkozó kötelezettségének, akkor az utas az igényének érvényesítése végett közvetlenül mely hitelintézethez, illetőleg biztosítóhoz fordulhat,
- n) az általa szervezett utazások általános szerződési feltételeit,
- o) az utazási vállalkozó helyi képviselőjének (a csoport mellett utaskísérői feladatokat ellátó személynek) nevét, címét, telefonszámát, az említettek hiányában azt a folyamatosan elérhető telefonszámot, amelyen az utas magyar nyelven segítséget kérhet, illetve lehetővé teszi számára, hogy az utazási vállalkozóval kapcsolatba lépjen,
- p) a tájékoztatást arról, ha az utazásszervező közreműködőjének felelősségét nemzetközi egyezmény korlátozza, pontosan megjelölve a vonatkozó nemzetközi egyezményt kihirdető jogszabályt.

(2) A tájékoztatóban foglaltaktól az utazási vállalkozó – kivételesen, indokolt esetben – csak akkor térhet el, ha ezt a jogát kifejezetten fenntartotta, és a változásokat a szerződés megkötése előtt az utassal közölte. A változásokról való tájékoztatás megtörténtét az utazási szerződésnek tartalmaznia kell.

4. § (1) Ha az utazási vállalkozó a 3. §-ban meghatározottak szerinti tájékoztatót nem tette közzé, köteles az utazási szerződés megkötése előtt az utast a 3. § rendelkezéseinek megfelelően írásban tájékoztatni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak megtörténtét az utazási szerződésben fel kell tüntetni, és azt az utas az aláírásával igazolja.

5. § Az utazási vállalkozó az utazás megkezdése előtt legalább hét nappal – ha az utazási szerződés megkötése és az indulás közötti időtartam ennél rövidebb, az utazási szerződés megkötésekor – köteles az utast [a b) pont esetében a kiskorú törvényes képviselőjét] írásban tájékoztatni a következőkről:

- a) az utazási vállalkozónak az utazás célállomásán található magyarul vagy általánosan használt idegen nyelvet beszélő helyi képviselőjének nevről, címéről és telefonszámáról, ennek hiányában arról a telefonszámáról vagy egyéb információról, amely lehetővé teszi az utas számára az utazási vállalkozóval történő kapcsolatfelvételt, illetve arról a helyi utazási irodáról, amelyhez az utas szükség esetén segítségért fordulhat,
- b) kiskorú külföldi utazásainak vagy tartózkodásának esetében a gyermekkel vagy a gyermek tartózkodási helyén kijelölt, a gyermekért felelős személlyel történő közvetlen kapcsolatteremtés lehetőségéről.

214/1996. (XII. 23.) Korm. Rendelet az utazási és utazást közvetítő szerződésről

A Kormány a Polgári Törvénykönyv (Ptk.) 416. §-ában foglaltakra figyelemmel az utazási szerződések szabályozására a következőket rendeli el:

1. § Ez a rendelet – a Ptk.-ban meghatározott rendelkezések keretei között – az utazási és az utazást közvetítő szerződés szabályait állapítja meg.

Utazási szerződés

2. § (1) Az utazási szerződés alapján az utazási vállalkozó [az utazásszervező és -közvetítő tevékenység szabályozásáról szóló 213/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés] köteles a szerződésben meghatározott utazásból, az út egyes állomásain való tartózkodásból, szállás és az ezzel összefüggő szolgáltatásokból (így különösen: közlekedés, étkezés, idegenvezetés, szórakozás, kulturális program) álló szolgáltatást (a továbbiakban: utazás) teljesíteni, az utas pedig köteles a részvételi díjat (a továbbiakban: díj) megfizetni.

(2) Az utazási szerződésre vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell arra a szerződésre is, amelynek alapján az utazási vállalkozó díj ellenében a személyszállítás, szállás és egyéb turisztikai szolgáltatások közül legalább kettőnek előre meghatározott együttesét szolgáltatja, feltéve, hogy valamennyi szolgáltatás ellenértékét együttesen tartalmazza a kínált ár, és ha a szolgáltatás 24 óránál hosszabb időszakot érint, vagy éjszakai szállást is tartalmaz (utazási csomag).

(3) Utazási szerződés e rendelet szabályai szerint köthető. Ezekről a szabályokról az utas hátrányára eltérő szerződési kikötés semmis, helyébe e rendelet rendelkezései lépnek.

(4) Az utazási szerződést – valamennyi kikötésével együtt – írásban kell megkötni. A szerződés egyik példányát az utasnak át kell adni.

(5) Az utazási szerződés, illetőleg a 3. § szerinti tájékoztató nem tartalmazhat az utast félrevezető feltételeket.

(6) Az utazási szerződés módosítására a megkötésére vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

3. § (1) Ha az utazási vállalkozó az általa meghirdetett utazások feltételeit és programját a programfüzetében (a továbbiakban: tájékoztató) közzéteszi, annak – úttípustól függően – egyértelműen és pontosan tartalmaznia kell:

- a) az utazásszervező nevét, székhelyét, a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal által történt nyilvántartásba vétel számát, telefonszámát,
- b) az úticélt, az útvonalat, az indulás pontos helyét és időpontját és a jelentősebb tartózkodási helyeket,
- c) a szálláshely típusát a főbb jellemzőinek meghatározásával, helyét, a szálláshely szerinti ország szabályainak megfelelő komfortfokozatát, amennyiben a szálláshely szerinti ország komfortfokozatra vonatkozó szabályai eltérnek a hazaitól, úgy az erre vonatkozó figyelemfelhívást, valamint azt, hogy az eltérő komfortfokozatnak a hazai besorolás szerint mi a megfelelője,
- d) a díj forintban meghatározott összegét, és hogy ez mely szolgáltatásokra nyújt fedezetet, a befizetendő előleget, a díj fennmaradó részét és megfizetésének rendjét,

14. § (1) E rendelet rendelkezéseinek megtartását az utazási vállalkozó székhelye, illetőleg irodáinak helye szerint illetékes fogyasztóvédelmi ellenőrzésre jogosított szervek, a települési önkormányzat jegyzője, valamint a nyilvántartásba vétel feltételeinek fennállása vonatkozásában, a Hivatal ellenőrzi.

(2) Az utazási vállalkozó köteles az ellenőrző hatóságok számára lehetővé tenni, hogy a 11. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak ellenőrzése céljából a szükséges iratokat megtekinthessék.

(3) Ha az ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy az utazási vállalkozó a tevékenységét jogszabályok megsértésével végzi, az ellenőrző szervezet köteles a felelősségre vonás érdekében szükséges intézkedést megtenni, illetve kezdeményezni.

2. számú melléklet a 213/1996. (XII. 23.) Korm. rendelethez

A 11. § (1) bekezdés *b)* pontjának alkalmazása szempontjából figyelembe vehető jogszabályok:

- az utazásszervező és -közvetítő tevékenység szabályozásáról szóló 213/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet,
- az idegenvezetésről szóló 41/1995. (VIII. 31.) IKM rendelet,
- az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló 4/1997. (I. 22.) Korm. rendelet
- az utazásszervezői szakmai minősítővizsgáról szóló 3/1992. (I. 13.) IKM rendelet.

Ha a hivatalból való törlés feltételei fennállnak, a Hivatal köteles a kérelem elutasítása mellett a kérelmezőt hivatalból törölni a hatósági nyilvántartásból.

(5) Ha a Hivatal az utazási vállalkozót törölte a hatósági nyilvántartásból, az utazási vállalkozó újabb utazásokat nem szervezhet és nem bonyolíthat le, köteles azonban az úton lévő utasait hazautaztatni, az elmaradt utazásokra befizetett előlegeket és részvételi díjakat a külön jogszabályban foglaltak szerint teljes összegben visszafizetni.

(6) A Hivatal a határozatával legfeljebb három hónapi időtartamra felfüggesztheti annak az utazási vállalkozónak a működését, aki

- a) a közhitelű nyilvántartás számára történő bejelentési kötelezettségét elmulasztotta,
- b) nem a Hivatal nyilvántartásában feltüntetett megnevezéssel és címen folytatja tevékenységét,
- c) a nyilvántartásba vételi számát nem használja az üzleti kapcsolatában,
- d) nem tesz eleget az utasok tájékoztatására vonatkozó kötelezettségének,
- e) az utasokat megtéveszti,
- f) veszélyezteti az utasok el-, illetve hazautaztatását,
- g) nem gondoskodik arról, hogy a társasutazáson résztvevő csoportját külföldön – a külön jogszabályban foglaltak szerint – a célország nyelvét vagy a célországban általánosan használt világnyelvet beszélő, idegenvezetésre jogosult személy kísérje, vagy
- h) nem gondoskodik arról, hogy az utazáshoz igénybe vett különjáratú autóbusz vezetőjének rendelkezésre álljanak a külön jogszabályban előírt iratok (pl. utasjegyzék).

(7) Ha a Hivatal az utazásszervező, illetőleg -közvetítő tevékenységét felfüggesztette, az utazási vállalkozó újabb utat nem szervezhet, a meghirdetett utakra előleget, illetve részvételi díjat nem vehet át, köteles azonban az úton lévő utasok hazautazása érdekében szükséges intézkedéseket megtenni, az elmaradó utakra befizetett előlegeket teljes összegben visszafizetni, és a továbbiakban csak olyan utazásokat bonyolíthat le, amelyekkel kapcsolatos fizetési kötelezettségeit a felfüggesztést megelőzően már teljesítette, és erről a Hivatalnak írásban nyilatkozott.

12. § (1) Az utazási vállalkozó nyilvántartásból való törlését a Magyar Turisztikai Hivatal, a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség, valamint az utazási iroda (utazási ügynökség) helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője kezdeményezheti.

(2) A Hivatal köteles az utazási vállalkozót a nyilvántartásból törölő határozatát haladéktalanul megküldeni a szervezet nyilvántartását vezető más szerveknek, a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőségnek, valamint az utazási vállalkozó utazási irodái szerint illetékes önkormányzatok jegyzőinek.

(3) A Hivatal a 3. § (4) bekezdésében megjelölt nyilvános adatokat és tényeket a honlapján – havonkénti frissítéssel – folyamatosan közzéteszi.

(4) A Magyar Turisztikai Hivatal a Turisztikai Értesítőben rendszeresen közzéteszi a nyilvántartásba vett, a nyilvántartásból törölt, illetve azoknak az utazási vállalkozóknak a jegyzékét, amelyeknek a tevékenységét a Hivatal felfüggesztette, valamint akik az utazásszervező tevékenységet utazásközvetítésre vagy az utazásközvetítő tevékenységet utazásszervezésre módosították.

12/A. § A Hivatal e rendelet szerinti hatósági eljárásaiban első fokú hatóságként a Hivatal illetékes szervezeti egysége jár el. A Hivatal szervezeti egységei által hozott első fokú közigazgatási határozatok ellen benyújtott fellebbezéseket másodfokon a Hivatal főigazgatója bírálja el.

12/B. § A vagyoni biztosíték terhére kifizetett összeg visszaigénylésére újrafelvételi eljárás nem indítható.

13. § E rendelet előírásai nem érintik az utazásszervező és -közvetítő tevékenység folytatásával kapcsolatos más jogszabályban meghatározott engedélyezési vagy egyéb feltételeket.

illetve részvételi díjakat nem fizeti vissza, az ezekre vonatkozó szükséges intézkedéseket a vállalkozó helyett a biztosító, illetve a hitelintézet megteszi. A kárenyhítés módjáról a hitelintézet vagy a biztosító dönt.

(4) Az utazási vállalkozó köteles a felhasznált vagyoni biztosítékot – amennyiben e tevékenységét továbbfolytatja – haladéktalanul, legkésőbb harminc napon belül pótolni.

(5) Ha az utazási vállalkozó nem tesz eleget az utasok hazautaztatására vagy az előleg, illetve részvételi díj visszafizetésére vonatkozó kötelezettségének, az említettek teljesítése érdekében szükséges intézkedések megtétele iránt – az utazási vállalkozó vagyoni biztosítékának terhére – a Hivatal intézkedik a hitelintézettel, illetve a biztosítóval együttműködve. A Hivatal az intézkedéseiről a Külügyminisztériumot tájékoztatja.

(6) Az utas az utazási vállalkozó kötelezettségeinek elmulasztásából eredő igényeit közvetlenül a hitelintézettel, illetve a biztosítóval szemben érvényesítheti.

A bankgarancia, illetve a biztosítási szerződésből eredő kifogásokat a hitelintézet, illetve a biztosító az utassal szemben nem érvényesítheti. Az utasnak az utazási vállalkozóval szemben fennálló jogai átszállnak a hitelintézetre, illetve a biztosítóra.

11. § (1) A Hivatal hivatalból, illetve az ellenőrzésre feljogosított szervezet kezdeményezésére határozatával törli a nyilvántartásból azt az utazási vállalkozót, aki

- a) a nyilvántartásba vétel valamely feltételével nem rendelkezik,
- b) a tevékenységét a rendelet 2. számú mellékletében meghatározott jogszabályok megsértésével folytatja,
- c) a 8. §-ban meghatározott vagyoni biztosítékkal kapcsolatos kötelezettségét megszegi, vagy a vagyoni biztosíték összegét nem a megfelelő mértékben szolgáltatja,
- d) az utast az utazási szerződésben meghatározott esedékességekor – a vis maior esetét kivéve – nem utaztatta el és a befizetett előleget, illetve részvételi díjat a külön jogszabályban foglaltak szerint nem fizette vissza,
- e) nem gondoskodik az utas hazautaztatásáról,
- f) a hatóság ellenőrzésekor azt nyilatkozza, hogy az utasok el-, illetve hazautaztatását nem tudja biztosítani, vagy nem tudja hitelt érdemlően igazolni, hogy képes az utasok el-, illetve hazautaztatására,
- g) ellen a bíróság felszámolási eljárást rendelt el,
- h) a közhitelű hatósági nyilvántartás számára valótlan tartalmú bejelentést tett,
- i) a hatósági ellenőrzést akadályozza,
- j) a tevékenységének felfüggesztésére okot adó körülményt a felfüggesztés ideje alatt nem szüntette meg, vagy vele szemben ismételten felmerült valamely felfüggesztésre okot adó körülmény,
- k) bejelenti a tevékenysége megszüntetését, és nem állnak fenn a saját kérelemre történő törlés feltételei.

(2) Az (1) bekezdés h) pontja szempontjából nem minősül valótlan bejelentésnek a név- vagy számhiba és más hasonló elírás.

(3) A Hivatal az utazási vállalkozót a saját kérésére csak akkor törölheti a hatósági nyilvántartásból, ha az utazási vállalkozó nyilatkozik arról, hogy az utazásszervező, illetve -közvetítő tevékenységével összefüggésben kötött valamennyi szerződésben vállalt kötelezettségét teljesítette és e szerződések nem, vagy nem megfelelő teljesítése miatt jogerős határozattal megállapított, illetve végrehajtható kiegyenlítetlen tartozása nincs, illetőleg ezekkel összefüggésben végrehajtási eljárás nem folyik ellene.

(4) Az utazási vállalkozónak a hatósági nyilvántartásból való törlésére vonatkozó kérelme esetén a Hivatal köteles megvizsgálni, hogy nem állnak-e fenn a hivatalból való törlés feltételei.

árbevétel alapján irányadó értékhez. Ennek megtörténtét és az árbevételt az utazási vállalkozó köteles a Hivatalnak megfelelően igazolni.

(7) Az utazási vállalkozó köteles minden év október 31-éig a Hivatalnak igazolni, hogy rendelkezik az előírt mértékű – a bankgarancia, illetve a biztosítási szerződés megkötése, illetőleg a pénzbeli letét elhelyezése évét követő év december 31-éig terjedő időszakára szóló – vagyoni biztosítékkal. Ha az utazási vállalkozó a tevékenységét év közben kezdi, akkor azt kell igazolnia, hogy az indulás évére tervezett árbevételének megfelelő mértékű vagyoni biztosítékkal rendelkezik, ez azonban nem lehet kevesebb a (3) bekezdésben meghatározott minimum összegeknél.

(8) A vagyoni biztosítéknak minden időszakban fedezetet kell nyújtania a 10. § (1) bekezdésében meghatározott költségekre, előlegekre, illetve díjakra. Ha a tényleges árbevétel 10%-kal több, mint a vagyoni biztosíték alapját képező árbevétel, az utazási vállalkozó köteles 5 napon belül a vagyoni biztosíték összegét a tényleges forgalomnak megfelelően módosítani és ennek megtörténtét haladéktalanul a Hivatalnak igazolni.

(9) A vagyoni biztosítékra kötött szerződésnek meg kell felelnie e rendelet előírásainak. A szerződést legalább egyévi időtartamra kell megkötni. A szerződés hatályát az utazási vállalkozó köteles minden év október 31-éig (függetlenül a lejárat időpontjától) meghosszabbítani, és ennek megtörténtét a Hivatalnak igazolni. Ha a felek a szerződést nem hosszabbítják meg, az utazási vállalkozónak október 31-éig azt kell igazolnia a Hivatal részére, hogy más hitelintézettel vagy biztosítóval kötött szerződést. A vagyoni biztosítékra vonatkozó szerződés megkötését, valamint annak folyamatos hatályban tartását a biztosítási kötvény, illetőleg a hitelintézettel kötött szerződés tanúsítja.

(10) A charterjárat igénybevételére vonatkozó szerződésben az utazási vállalkozónak vállalnia kell, hogy az utasok oda- és hazautaztatására vonatkozó költségeket a légitársaságnak az elutazást megelőzően befizeti.

(11) E rendelet alkalmazása szempontjából garantált szerződés az, amelynek alapján a lekötött szolgáltatások nem mondhatók le, és ezáltal az utazási vállalkozónak időszakonként visszatérő, rendszeres fizetési kötelezettsége származik.

9. § Az utazási vállalkozó a vagyoni biztosítékot csak az utazásszervező tevékenység megszűnését követően, az utazási szerződésekből eredő kötelezettségek teljesítése után, legkorábban azonban a tevékenység megszűnésétől számított hat hónap elteltével szüntetheti meg.

10. § (1) Vagyoni biztosítékként csak olyan szerződés vehető figyelembe, amely szerint a vagyoni biztosíték terhére a biztosító, illetve a hitelintézet pénzügyi fedezetet nyújt

a) az utazáskor szükséghelyzetbe került utasok érdekében teendő intézkedések (pl. hazaszállítás) és a kényszerű tartózkodás költségeinek fedezésére, valamint

b) az előleg, illetve részvételi díj visszafizetésére.

(2) Amennyiben a vagyoni biztosítékot pénzbeli letét képezi, úgy annak igénybevételéhez a Hivatal előzetes hozzájárulása szükséges.

(3) A vagyoni biztosítékra vonatkozó szerződés akkor felel meg e rendelet rendelkezéseinek, ha

a) tartalmazza azt a kikötést, hogy a pénzügyi intézet, illetve a biztosító a vagyoni biztosíték terhére kizárólag abban az esetben teljesít kifizetést, ha az utazási vállalkozó előzetesen bemutatja a Hivatal igazolását és a vagyoni biztosíték terhére teljesített kifizetés időpontját a pénzügyi intézet, illetve a biztosító írásban közli a Hivatallal, és

b) rendelkezik arról, hogy a szerződésben meghatározott bármely megszűnési feltétel beállásáról a hitelintézet, illetve a biztosító a Hivatalt haladéktalanul írásban tájékoztatja,

c) rendelkezik arról, hogy abban az esetben, ha az utazási vállalkozó nem gondoskodik az utasai hazautaztatásáról, a kényszerű tartózkodás költségeiről, vagy az előlegeket,

(3) A (2).bekezdésben foglalt rendelkezést megfelelően kell alkalmazni akkor is, ha az utazás-közvetítő tevékenységet kívánják utazásszervezésre módosítani, illetve kiegészíteni.

5. § Az utazási vállalkozó köteles a nyilvántartásba vételi számát valamennyi üzleti kapcsolatban folyamatosan használni, arról az ügyfeleit tájékoztatni, az utazással kapcsolatban közreadott valamennyi írott tájékoztatójában szerepeltetni, és az irodahelyiségében jól láthatóan kifüggeszteni.

6. § (1) Az irodahelyiség megnevezésében utalni kell a tevékenységi körre.

(2) Ha az utazási vállalkozó a tevékenységét több irodahelyiségben folytatja, az irodahelyiségre vonatkozó követelményeket valamennyi irodahelyiségben érvényesíteni kell.

7. § A vállalkozásnak az utazási szakmai tevékenységéért felelős – utazásszervező szakmai minősítő vizsgával rendelkező – személyt teljes munkaidőben kell foglalkoztatni. E rendelkezést megfelelően kell alkalmazni abban az esetben is, ha a tevékenységet gazdasági társaság tagja személyes közreműködéssel látja el.

8. § (1) Vagyoni biztosíték lehet:

- a) bankgarancia,
- b) biztosítóval (biztosítókkal) kötött biztosítási szerződés, amely utaslétszámra (közvetlenül az utas javára) is megköthető,
- c) az utazási vállalkozó által hitelintézetnél lekötött, a 10. § (1) bekezdésében meghatározott célokra elkülönített és zárolt pénzüsszeg (a továbbiakban: pénzbeli letét).

(2) Az egyes vagyoni biztosítékformák külön-külön, illetőleg együttesen is alkalmazhatók. A biztosítékformák együttes alkalmazása esetén a vagyoni biztosíték szolgáltatására kötött szerződésekben rendelkezni kell a fizetési kötelezettség feltételeiről.

(3) A vagyoni biztosíték mértéke a bankgarancia, a biztosítási szerződés megkötésének, illetőleg a pénzbeli letét elhelyezésének évében december 31-éig

- a) a belföldről külföldre történő kiutaztatásból, a külföldi szálláshely belföldi értékesítéséből, valamint a külföldi utazásszervező által szervezett utazás Magyarországon történt értékesítéséből származó tervezett értékesítési nettó árbevétel 12%-a, de legalább négy millió forint,
- b) az a) ponttal összhangban a tervezett értékesítési nettó árbevétel 20%-a, de legalább húsz millió forint, ha az utazási vállalkozó a belföldről külföldre történő kiutaztatás szervezése során nem menetrend szerinti járatú repülőgépet (charter járat) vesz igénybe, illetőleg a (11) bekezdés szerinti garantált szerződésből származó kötelezettségei az árbevétel 25%-át meghaladják,
- c) a belföldről belföldre történő utazás szervezéséből származó tervezett értékesítési nettó árbevétel 3%-a, de legalább ötszáz ezer forint.

(4) Ha a bankgarancia, a biztosítási szerződés megkötésének, illetőleg a pénzbeli letét elhelyezésének évében december 31-éig elszámolt értékesítési nettó árbevétel kevesebb, mint a megelőző évben, akkor a vagyoni biztosíték megállapításánál a megelőző évi árbevételt kell alapul venni.

(5) Ha az utazási vállalkozó belföldről belföldre és belföldről külföldre történő utaztatással egyaránt foglalkozik, vagy külföldi szálláshelyet is értékesít belföldön, illetve a külföldi utazásszervező által szervezett utazást Magyarországon értékesíti, a vagyoni biztosíték összegét külön-külön kell számításba venni.

(6) Az utazási vállalkozó köteles minden év május 31-éig a vagyoni biztosítékot hozzáigazítani a bankgarancia, illetve a biztosítási szerződés megkötésének, illetőleg a pénzbeli letét elhelyezésének évében a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerint elszámolt értékesítési nettó

- d) a szakmai tevékenységért felelős személy nevét, szakképzettségét, a szakképzettségét igazoló okirat, a minősítő vizsga, valamint a nyelvvizsga bizonyítványának számát,
- e) a vagyoni biztosíték szolgáltatására szerződő bank vagy biztosító nevét, azt az összeget, amelynek fedezetére a bank, illetve a biztosító kötelezettséget vállalt, a tervezett árbevétel összegét, a vagyoni biztosíték szolgáltatására kötött szerződés lejáratának dátumát,
- f) az utazási vállalkozó utazási irodáinak, utazási ügynökségeinek címét, telefon- és faxszámát,
- g) az utazási vállalkozó által végzett tevékenység(ek) felsorolását és azok TEÁOR számát,
- h) az utazásszervező tevékenységgel összefüggésben végzett egyéb tevékenységeket, továbbá
- i) az utazási vállalkozás tevékenységének felfüggesztésére, illetve a hatósági nyilvántartásból való törlésére vonatkozó bejegyzést, az ezeket elrendelő határozat számát és keltét.

Az adatokat az utazási vállalkozó a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásával egyidejűleg köteles bejelenteni a Hivatalnak.

3. § (1) Az utazási vállalkozó a tevékenységét a nyilvántartásba történt bejegyzésről szóló értesítés kézbesítése után kezdheti meg.

(2) A tevékenység kizárólag a nyilvántartásban szereplő megnevezéssel és címen folytatható.

(3) A Hivatal az utazási vállalkozó nyilvántartását – az adatigénylő által meghatározott módon és rendszerességgel – statisztikai célokra a Központi Statisztikai Hivatal, ellenőrzés végett pedig a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség, a Magyar Nemzeti Bank, valamint az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal rendelkezésére bocsátja.

(4) Az utazási vállalkozókról a Hivatal által vezetett közhitelű hatósági nyilvántartás következő adatai nyilvánosak:

- a) az utazási vállalkozó nyilvántartásba vételi száma,
- b) az utazási vállalkozó neve, székhelye, telefon- és faxszáma, e-mail címe,
- c) az üzlethelyiségei (utazási iroda, utazási ügynökség) címe, telefon- és faxszáma, e-mail címe,
- d) az utazási vállalkozó vagyoni biztosítékának mértéke százalék(ok)ban, valamint forintban,
- e) annak a hitelintézetnek, illetve biztosítónak a neve és a címe, amellyel az utazási vállalkozó a vagyoni biztosíték szolgáltatására szerződött,
- f) az utazási vállalkozó által végzett tevékenységek,
- g) az utazási vállalkozás tevékenysége felfüggesztésének és a hatósági nyilvántartásból való törlésének ténye.

4. § (1) A 2. §-ban meghatározott adatok megváltozását és a tevékenység megszüntetését az utazási vállalkozó 15 napon belül köteles a Hivatalnak írásban bejelenteni.

(2) Az utazásszervező tevékenységnek közvetítő tevékenységre történő módosítását, illetve közvetítő tevékenységgel történő kiegészítését a Hivatal csak akkor veheti nyilvántartásba, ha az utazási vállalkozó nyilatkozik arról, hogy az utazásszervező tevékenységével összefüggésben kötött valamennyi szerződésében vállalt kötelezettségét teljesítette és e szerződések nem vagy nem megfelelő teljesítése miatt jogerős határozattal megállapított, illetve végrehajtható kiegyenlítő tartozása nincs, illetőleg ezekkel összefüggésben végrehajtási eljárás nem folyik ellene. Az utazásszervező tevékenységnek utazásközvetítő tevékenységre történő módosítása esetén a 9. §-ban foglaltak az irányadók.

h) nyilatkozik arról, hogy – figyelemmel az 1. § (2) bekezdésének a) és b) pontjában foglaltakra – milyen jellegű utazásszervezői, illetve utazásközvetítői tevékenységet végez.

(2) A kérelmet és a megküldött adatokat, valamint a 8. § szerinti igazolásokat a Hivatal megvizsgálja és szükség esetén a kérelmezőt hiánypótlásra szólítja fel, megjelölve a hiánypótlás határidejét és a határidő elmulasztásának jogkövetkezményeit. A hiánypótlási felhívás kibocsátására alkalmazandó határidő 15 nap, az ügyintézési határidő 45 nap.

(3) A Hivatal nem veheti nyilvántartásba a kérelmezőt, ha

a) lejárt esedékességű, 60 napot meghaladó, az adózás rendjéről szóló jogszabály szerint végrehajtható köztartozása (adó, illeték, vám, társadalombiztosítási és egészségbiztosítási járulék) van,

b) az utazásszervező, illetve -közvetítő tevékenységet a Hivatal által történt hatósági nyilvántartásba vételt megelőzően megkezdte. E vállalkozás vezető tisztségviselőire, vezető állású munkavállalójára, név szerint nyilvántartásba vett tagjára az (1) bekezdés f) pontjában foglaltakat megfelelően kell alkalmazni.

(4) Az egyéni vállalkozó a tevékenységét mint egyéni cég végezheti.

(5) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott, a szakmai tevékenységért felelős személy feladatait – az egyéni vállalkozó saját vállalkozásának kivételével – gazdálkodó szervezet nem láthatja el.

(6) Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott kötelezettség alól mentesül

a) az utazásközvetítő, ha kizárólag a Hivatal hatósági nyilvántartásában szereplő utazásszervező megbízottjaként jár el, valamint

b) az utazásszervező, ha kizárólag

1. külföldi utazásszervező Magyarországra történő utaztatásait szervezi belföldön,
2. külföldi utazásszervező részére Magyarországra történő utazásokat értékesít,
3. külföldi utazásszervező megbízásából külföldről külföldre történő utazásokat szervez.

(7) Utazási irodának, illetve utazási ügynökségnek minősülő üzlet megnyitásának kötelezettsége alól mentesül az utazásszervező, ha utazásait kizárólag közvetítő útján értékesíti, vagy kizárólag a (5) bekezdés b) pontjának 1-3. alpontjaiban meghatározott tevékenységet végzi.

(8) Az (1) bekezdés a)-e) pontjaiban, valamint a (2) bekezdés a) pontjában foglaltakat a vonatkozó okiratok eredetiben vagy hiteles másolatban történő csatolásával, az (1) bekezdés f) és a (2) bekezdés b) pontjában foglaltakat a kérelmező nyilatkozatával kell igazolni.

(9) Az (1) bekezdés f) pontjában meghatározott követelményeket az 1997. január hó 1. napja után törölt utazási vállalkozások esetében kell figyelembe venni.

(10) A Hivatal az utazási vállalkozó közhitelű hatósági nyilvántartásba vételéről tájékoztatja az utazási vállalkozó székhelye, valamint az utazási iroda (utazási ügynökség) helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét és fogyasztóvédelmi felügyelőiséget.

(11) A közhitelű hatósági nyilvántartás a következő adatokat tartalmazza:

a) az utazási vállalkozás nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát, adószámát, telefon- és faxszámát, ha az utazási vállalkozó a tevékenységét elektronikus kereskedelem útján végzi, az e-mail címét,

b) az utazási vállalkozás vezetőjének, illetve vezetőinek nevét, tisztségét, a megbízatásának lejárát,

c) az utazási vállalkozásnak a cégnyilvántartásban szereplő vezető tisztségviselőjének, vezetőállású munkavállalójának nevét, tisztségét, a megbízatása lejárát,

etítő

alapján

etítő te-
örvény-
reire (a

földről

földről

földről

zi,
történő

t vagy

rvezett

tjaként

azások

örténő
sainak
e Ma-
ldi ér-

ég) az,
üzlet-
cizáró-
készü-
lyiség
írt fel-

sztikai
, hogy
a szol-

g) nem minősül utazásszervezésnek az önállóan (nem utazási csomagban) értékesített: közlekedési szolgáltatás, a menetjegy-kiszolgáltatás, a szálláshelyi szolgáltatás (szoba-foglalás) – az a) pontban foglaltak kivételével –, a vendéglátó szolgáltatás, a gyógy- és egyéb szolgáltatás, a kulturális programokra és egyéb (pl. sport) rendezvényekre jegy-árúsítás, a helyi programszervezés, az idegenvezetői szolgáltatás, illetve az ezekkel kapcsolatos ügyek intézése, továbbá a más szervezet által teljesítendő, az utazással összefüggő szolgáltatás és az ezekkel kapcsolatos ügyek intézése,

h) utazás az a szolgáltatás, amelyet az utazási vállalkozó a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint nyújt.

(4) Nem tartozik a rendelet hatálya alá az oktatási intézmények által kizárólag a tanulói, hallgatói jogviszonyban állók számára (ideértve a tanulói, hallgatói csoport létszámához szükséges kísérőket is), továbbá az egyesületek és közhasznú, illetőleg nonprofit szervezetek által kizárólag tagjaik részére nem üzletszerűen, kizárólag önköltséges alapon szervezett utaztatás akkor, ha az utaztatás a szervező részére nyereséget nem eredményez.

(5) Az utazási csomagra vonatkozó rendelkezéseket a külföldi szálláshely belföldi értékesítése esetén is megfelelően alkalmazni kell. Az utazási csomagra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni abban az esetben is, ha az utazási csomag egyes szolgáltatásainak (elemeinek) számlázása külön-külön történik.

(6) A (2) bekezdés a) pontjának alkalmazása szempontjából külföldi szálláshely belföldi értékesítésének minősül a vételárba beszámítandó pénzösszegnek bármilyen jogcímen történő átvétele.

(7) A rendeletben foglaltakat kell alkalmazni abban az esetben is, ha valamely szervezet a (2) bekezdés a)-d), f) és h) pontjában meghatározottaknak megfelelő tevékenységet is végez.

2. § (1) Utazásszervező, illetőleg -közvetítő tevékenységet Magyarországon csak az az utazási vállalkozó folytathat, aki az e rendeletben előírt feltételeknek megfelel, és kérelme alapján a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) által vezetett közhiteles hatósági nyilvántartásba bejegyezték. A Hivatal az utazási vállalkozót akkor veheti nyilvántartásba, ha

a) a cégjegyzékbe, illetve – ha a működés feltétele más bírósági vagy hatósági nyilvántartásba vétel – az előírt bírósági vagy hatósági nyilvántartásba bejegyezték,

b) vezető állású munkavállalói, illetve vezető tisztségviselői, továbbá az egyéni vállalkozó büntetlen előéletű,

c) az utazási vállalkozásban legalább egy – utazásszervezői minősítő vizsgával vagy a külön jogszabályban előírt szakképesítéssel és szakmai gyakorlattal rendelkező – a szakmai tevékenységért felelős személy működik, akire e rendelet alkalmazása szempontjából a vezető tisztségviselőre, illetve vezető állású munkavállalóra megállapított szabályok vonatkoznak,

d) az e rendelet 8. §-ában meghatározottaknak megfelelő vagyoni biztosítékkal rendelkezik,

e) irodahelyiséggel [1. § (2) bekezdés e) pont] rendelkezik,

f) a kérelmező utazási vállalkozó vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója, illetve az utazási vállalkozást fenntartó egyéni vállalkozó nem szerepeltek a felsorolt minőségekben hatósági engedély nélkül működő, e rendelet hatálya alá tartozó tevékenységet folytató, vagy olyan utazási vállalkozásban, amelyet a hatóság – a kérelem benyújtását megelőző öt éven belül – hivatalból törölt a nyilvántartásból,

g) nyilatkozik arról, hogy az utazásszervező tevékenységből az indulás évében milyen összegű árbevételt tervez,

213/1996.(XII. 23.) Korm. rendelet az utazásszervező és közvetítő tevékenységről

A Kormány a belkereskedelemről szóló, többször módosított 1978. évi I. törvény 40. §-a alapján a következőket rendeli el:

1. § (1) A rendelet hatálya a belföldi, illetőleg nemzetközi utazásszervező, illetve közvetítő tevékenységet üzletszerűen folytató, belföldi székhelyű gazdálkodó szervezetre (Polgári Törvénykönyv 685. § c) pont), valamint külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeire (a továbbiakban együtt: utazási vállalkozó) terjed ki.

(2) E rendelet alkalmazásában:

a) utazásszervező az, aki

- aa) saját szervezésű vagy egyedi megrendelés szerint összeállított utazást belföldről belföldre közvetlenül vagy közvetítő útján értékesít,
- ab) saját szervezésű vagy egyedi megrendelés szerint összeállított utazást belföldről külföldre közvetlenül vagy közvetítő útján értékesít,
- ac) saját szervezésű vagy egyedi megrendelés szerint összeállított utazást külföldről belföldre közvetlenül vagy közvetítő útján értékesít,
- ad) külföldi utazásszervező Magyarországra történő utazásait belföldön szervezi,
- ae) külföldi utazásszervező vagy egyéni utas részére Magyarországra történő utazásokat értékesít,
- af) külföldi utazásszervező által szervezett utazást Magyarországon értékesít vagy abban közreműködik,
- ag) külföldről külföldre történő utazásokat szervez, továbbá
- ah) külföldi szálláshelyet belföldön értékesít, ideértve a külföldre szervezett tanfolyamokat is,

b) utazásközvetítő az, aki az utazási szerződést a belföldi utazásszervező megbízottjaként az utazásszervező nevében köti meg,

c) belföldi utazásszervezés az utazásszervező által szervezett belföldi úticélú utazások szervezése és értékesítése,

d) nemzetközi utazásszervezés a belföldről külföldre és külföldről külföldre történő utazások szervezése, a külföldi utazásszervező Magyarországra történő utaztatásainak belföldi szervezése, illetőleg külföldi utazásszervező vagy egyéni utas részére Magyarországra történő utazások értékesítése, továbbá a külföldi szálláshely belföldi értékesítése,

e) utazási vállalkozás céljára szolgáló irodahelyiség (a továbbiakban: irodahelyiség) az, amelyet az utazási vállalkozó tevékenysége céljára elkülönítettek, s amelynél az üzlethelyiség berendezése a rendeltetésszerű használat követelményeihez igazodik, kizárólag a tevékenység céljára szolgál, önálló, vezetékes telefonvonallal és telefax készülékkel rendelkezik, továbbá az ügyfélforgalom lebonyolítására szolgáló üzlethelyiség (utazási iroda, illetőleg utazási ügynökség) megfelel a külön jogszabályban előírt feltételeknek is,

f) utazási csomag az a szolgáltatás, amely a személyszállítás, szállás és egyéb turisztikai szolgáltatások közül legalább kettőnek az előre meghatározott együttese, feltéve, hogy a kínált ár valamennyi szolgáltatás teljes ellenértékét együttesen tartalmazza és a szolgáltatás 24 óránál hosszabb időszakot érint, vagy éjszakai szállást is tartalmaz,

5/1997. (III. 5.) IKIM rendelet egyes ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítésekről

Az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 149/1994. (XI. 17.) Korm. rendelet 6.§-ának *h)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. § A rendelet hatálya az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi tevékenységet folytató jogi személyekre, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságokra és egyéni vállalkozókra terjed ki.

2. § A rendelet *mellékletében* meghatározott tevékenységek csak az ott megjelölt képesítésekkel végezhetők.

3. § (1) A korábban érvényben volt jogszabályok alapján elismert képesítések, mentesítések mindaddig érvényesek, amíg a munkavállaló munkaköre, illetve az egyéni vállalkozó tevékenységi köre nem változik.

(2) E rendelet nem érinti a korábban megszerzett szakképesítést tanúsító bizonyítványok érvényességét.

Melléklet az 5/1997. (III. 5.) IKIM rendelethez

BEL- ÉS KÜLKERESKEDELEM, VENDÉGLÁTÁS, IDEGENFORGALOM

Tevékenység	Szakképesítés megnevezése
Szállodai üzemben portai és szobafőnöki tevékenység*	Szállodai portás
Idegenvezetés	Idegenvezető
Utazásszervezés és -közvetítés*	Idegenforgalmi ügyintéző
Rendezvényszervezés*	Idegenforgalmi ügyintéző
Utazási irodai ügyintézés (valutaváltás, szálláshely- és program közvetítés, menetjegyek, valamint egyéni és társasutak értékesítése)*	Idegenforgalmi ügyintéző
Ügyfélszolgálat, információ*	Idegenforgalmi ügyintéző
Szabadidő-szervezés*	Idegenforgalmi ügyintéző

Megjegyzés: 1. Az Országos Képzési Jegyzék szerint.

2. A *-gal ellátott tevékenységeknél szakképesítésként elfogadható a szakiránynak megfelelő egyéb szakképesítés vagy magasabb szintű szakirányú szakmai végzettség is.

63.3 Utazásszervezés, utazási ügynöki tevékenység, idegenvezetés

63.30 Utazásszervezés, utazási ügynöki tevékenység, idegenvezetés

Ebbe a szakágazatba tartozik:

- a csomagtúra szolgáltatás,
- az utazási ügynöki szolgáltatás,
- utazásközvetítés,
- külföldi szálláshely értékesítés,
- egyéb utazási ügynöki szolgáltatás,
- turista-tájékoztató,
- idegenvezetés.

Nem ebbe a szakágazatba tartozik:

- a turista-, városnézőbusz-szolgáltatás (60.23)

Utazásszervező, illetőleg -közvetítő tevékenységet Magyarországon csak az a belföldi székhelyű utazási vállalkozó folytathat, aki a rendeletben előírt feltételeknek megfelel, és kérelme alapján az utazási vállalkozó székhelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara által vezetett nyilvántartásba bejegyezték.

213/1996. (XII. 23.) Korm. r. 2. § (1).

Az utazási szerződésekre lásd: 214/1996. (XII. 23.) Korm. r.

Idegenvezetői tevékenységet csak az a természetes személy végezhet, aki Magyarországon kiállított idegenvezetői igazolvánnyal rendelkezik, és akit az idegenvezetők nyilvántartásába bejegyezték.

Idegenvezetői igazolványt az kaphat, aki a külön jogszabályban előírt idegenvezetői szakmai vizsgát letette és büntetlen előéletét három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolta.

Az idegenvezetői igazolványt az idegenvezető lakóhelye szerint illetékes területi kereskedelmi és iparkamara adja ki. Az igazolvánnyal ellátott személyekről az idegenvezető lakóhelye szerint illetékes területi kereskedelmi és iparkamara nyilvántartást vezet. Az idegenvezető tevékenysége gyakorlása során köteles viselni a sorszámozott, fényképes azonosító kártyát.

41/1995. (VIII. 31.) IKM r. 2. §, 3. § (1)-(2), (6).

5/1997
és ideg
képesi

Az ipari
17.) Kö
lem el:

1. § /
személy
zókra te

2. § /
kel vége

3. § /
mindad
ségi kö

(2) E
nyesség

Mellé

BEL-

Száll
Ideg
Utaz
Rend
Utaz
(vali men
Ügy
Szal

Me

2. /

egyéb